

HISTORISCHE VAARDIGHEDEN

BRUIKBAARHEID VAN BRONNEN BEPALEN

Het doen van historisch onderzoek gebeurt altijd aan de hand van bronnen. Primaire bronnen uit het verleden worden gebruikt door historici om van het verleden geschiedenis te maken. Deze bronnen dienen goed gekozen te worden. Sommige bronnen zijn subjectief en geven het verleden niet juist weer. Voor historici is dus een belangrijke rol weggelegd.

Historici hebben bronnen nodig om geschiedenis te kunnen schrijven. Zonder bronnen blijft het verleden het verleden. Lang niet alle bronnen zijn echter even bruikbaar voor onderzoek. Op de volgende bladzijde vind je enkele bronnen. Een historicus wilt deze bronnen gebruiken in een onderzoek naar **de mening van abolitionisten over slavernij**. Hiervoor wilt hij alleen **primaire** bronnen gebruiken. Geef per bron aan:

- of de bron wel of niet voor het onderzoek gebruikt kan worden;
- zo niet, voor welk onderzoek de bron dan wel gebruikt kan worden?

bron 1 - nadat de gouverneur van Virginia in 1775 bekend maakte dat hij alle gevluchte slaven zou beschermen, publiceerden verschillende kranten berichten van slaveneigenaren die hun slaaf kwijt waren:

‘Gisteravond is hij weggelopen, een neger genaamd CHARLES, die zowel kan lezen als schrijven. Hij heeft me altijd gevolgd, dus hij moet bekend zijn in Virginia en Maryland. Hij is zeer zwart, heeft een grote neus en is ongeveer 1.80 meter. Hij heeft verschillende kledingstukken meegenomen en enkele van mijn shirts gestolen. Ik ben bang dat hij bescherming zal gaan zoeken bij de gouverneur. Ik geef de tipgever 51 dollar die hem vangt en bij zich houdt, totdat ik hem weer in mijn bezit heb.
Robert Brent

---

bron 2 - uit een interview uit 1930 herinnert een slavine (Martha Showvely) zich:

‘Toen ik negen jaar oud was, namen ze me weg van mijn moeder en verkochten ze me. Mevrouw Tinsley maakte van mij haar dienstmeisje. Ik moest de bedden opmaken, handdoeken wassen en al het andere mijn meesteres wilde dat ik zou doen. We mochten nergens zitten. We moesten de hele dag bezig zijn.’

---

bron 3 - in 1847 schrijft de politicus David Wilmot:

‘Ik sta voor vrije arbeid in een eerlijk land. Waarbij ik, mijn volk, kan voortbestaan zonder te leven in afschuw van alles wat de negers is aangedaan. Eer het noorden, voor hun eerlijke leven en groene, vruchtbare heuvels. Wees trouw aan je land en je ras. Zolang slavernij bestaat, kan de vrije witte man niet aan de zijde van een slaaf werken, zonder in afschuw te degraderen.’

---

bron 4 - John Brown, een felle tegenstander van de slavernij, stond in 1859 op het punt om geëxecuteerd te worden. Hij kreeg deze brief van een Afro-Amerikaanse vrouw:

'Beste vriend,

Namens het jonge meisje dat nog op de arm van haar moeder zat toen ze verkocht werd, namens de slavenmoeder wiens hart nog altijd huilt voor het verlies van haar dochter, bedank ik je omdat jij moedig genoeg bent om ons te helpen, zonder verblind te worden door ons verschil in ras. Mogen we hopen dat jouw inzet niet zal verwateren, dat het onze haat tegen de slavernij zal versterken en mogen we ooit vrij zijn.'
